

လွဲပေါကျေးရွာ

မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

လွဲပေါကျေးရွာ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
အတိုကောက်စကားလုံးများ	၄
စကားချီး	၅
လွဲပေါကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်	၈
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၀
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၈

- (က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
- (ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
- (၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀
- (၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁
- (၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂
 - (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
 - (ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
 - (ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
 - (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
- (၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈
- (၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
 - (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
 - (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
 - (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
 - (ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
- (၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
 - (က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
 - (ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
 - (ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၃

- (၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
- ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
- ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
- ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
- ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
- ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
- ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
- ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား ၂၃-က စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၃-ခ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ဇယား၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ဇယား၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉

ကိုးကားစာရင်း

၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ

DRD ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

HIV ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်

MADB မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

MEB မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်

MMK မြန်မာကျပ်

MoALI စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

NGO အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း

PRA ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်း များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း

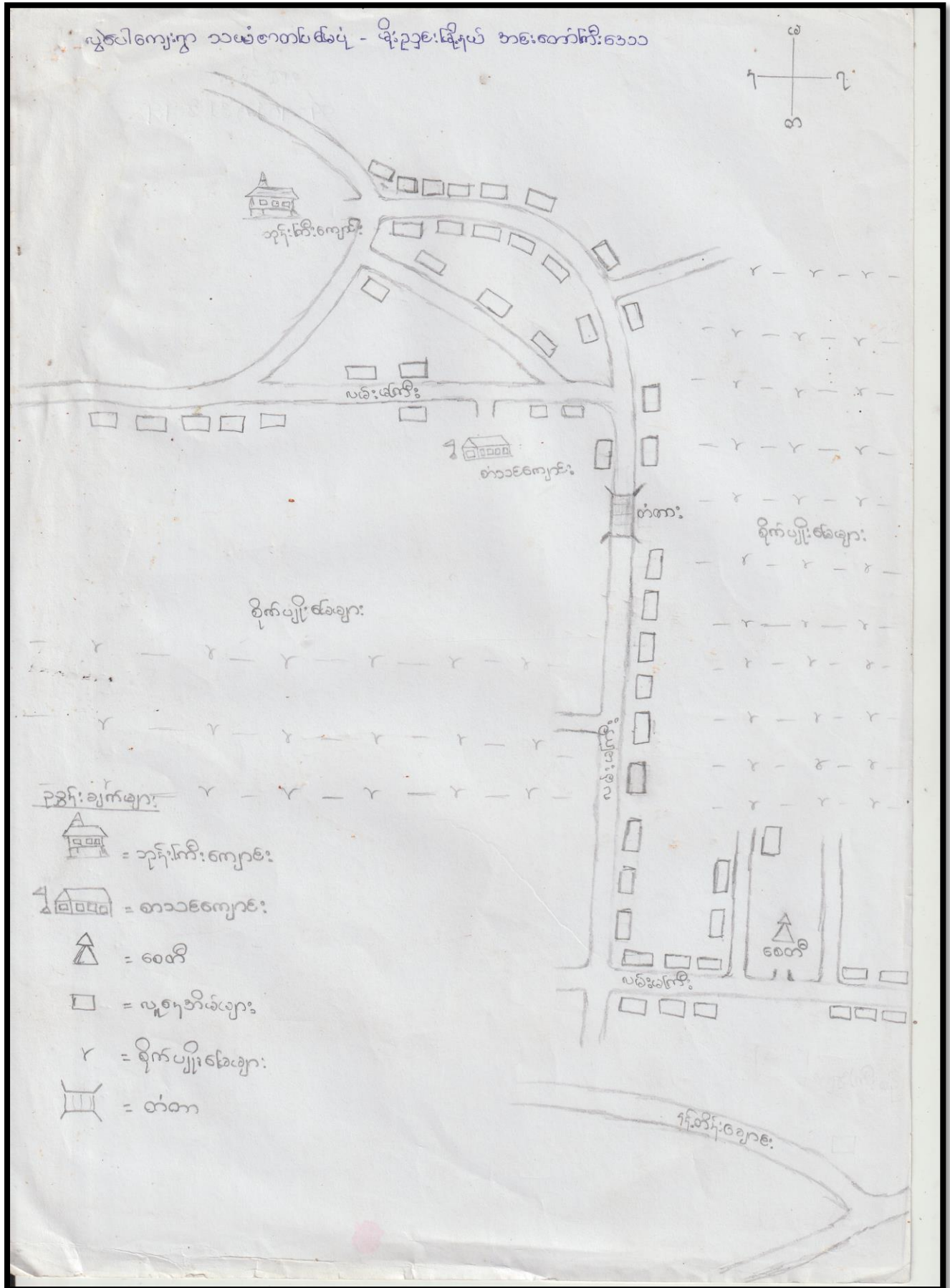
ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၁၆

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
လွှဲပေါကျေးရွာ
မိုးညှင်းမြို့နယ်

လွဲပေါ ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြုမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုနိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထု ကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊စီမံချက်များကိုရှင်းရှင်း လင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည်ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ဗဟုတရားမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည်ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများအနေ ဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေး ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ် သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုမြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံ ကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီးအမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကိုလူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင် အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်း နိုင်မည့်စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများဖြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ် မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

လွဲပေါကျေးရွာသည် မိုးညှင်းခရိုင်၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်၊ အင်းတော်ကြီးဒေသ မြောက်ဘက်ပိုင်း တွင်တည်ရှိပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ မိုးညှင်းမြို့နှင့် (၅၆) မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ပထမရွာ စတည်သောနှစ်မှာ (၁၁၄၀) ခုနှစ်ဖြစ်ပြီး (၁၁၄၉) ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် ရွာပျက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ဒုတိယရွာပြန်တည်ထောင်ခဲ့သောနှစ်မှာ (၁၂၀၀) ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ် နှင့် မြေပြန့်နှံ့မျိုးဖြစ်ပြီး ရှမ်းနီလူမျိုးများအများဆုံး နေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လမ်းအခြေ အနေမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ ဆက်သွယ်ထားပါသည်။ ဆောင်းနှင့် နွေရာသီ အချိန်တွင် ကားလမ်းပေါက်၍ မိုးရီအချိန်တွင် သွားလာရေးခက်ခဲပါသည်။

ကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မိုးရေချိန်မှာ လက်မ (၆၀) မှ (၈၀) ဝန်းကျင်တွင်ဖြစ်၍ ဒေသ၏ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်ဖြစ်ကာ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အသင့်အတင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် နန့်တိန်းချောင်းရှိသောကြောင့် မိုးရာသီတွင် ရေကြီးမှု အန္တရာယ်နှင့် ကြုံရတတ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အနည်းအကျဉ်းမျှသာ အပျက်အစီးရှိပါသည်။ လယ်ယာမြေ များသည် စပါးနှင့်မြေပဲကိုစိုက်ပျိုး၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းရန်အတွက် အဓိက အားထား ရာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိပြီး တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း သဘာဝသယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် ရေလှောင် တံ၊ ဆည်များနှင့်မြေအောက်ရေ ရရှိမှုများ မရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မိုးရေကိုသာအဓိက အားထားရာဖြစ်ပါသည်။ လယ်ယာမြေ ဧက (၇၈၇) ရှိပြီး စပါးနှင့် မြေပဲကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပါ

သည်။ မုန့်ညှင်းကို အနည်းအကျဉ်း စိုက်ပျိုးကြသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုစုပေါင်း (၆၀) စုနှင့် ကျား (၁၆၁)၊ မ (၁၆၄) ဦးဖြင့် လူဦးရေစုစုပေါင်း (၃၂၄) ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှနှုန်း (၅%) ခန့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရှမ်းနီလူမျိုးများ အများဆုံးနေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်သည် (၆၁%) ခန့်ရှိ၍ လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေး ကြီးပွားတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် များပြားပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာ၏ အဓိကဝင်ငွေလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းနေပါသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်တွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၃၀) သည် ဆင်းရဲခြင်းနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ် ခံယူ နေကြပြီး (၃၇%) သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ (၁၉) သည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြပါသည်။ ချမ်းသာသည် ၃ အိမ်ထောင်စုဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု လက်လှမ်းမီမှု လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုတို့ကြောင့် စီးပွားရေးအခြေအနေ၏ အနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်ဟု သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ ချမ်းသာသော လယ်သမား အိမ်ထောင်စုများအပြင် အခြားလယ်သမားအိမ်ထောင်စုအချို့သည်လည်း လက်သမားစသည်ဖြင့် သေးစားအိမ်တွင်းများ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ငွေချေးသောအိမ်ထောင်စုအချို့နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းအချို့လည်း ငွေရေးကြေးရေး အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲသောအဆင့်မှာ အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်သော လယ်သမား၊ လက်လုပ်လက်စား၊ လယ်ယာမဲ့အိမ်ထောင်စုတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လယ်ယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ (၁၂) ဦးခန့်ရှိ၍ ဆင်းရဲအလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် (၁၂) ဦးခန့်ရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ တနိုင်တပိုင်လုပ်ငန်းများနှင့်

အခြားသောလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ (၃၀%)ဖြစ်သော(၃/၄)အိမ်ထောင်စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ (၃၀%)မှာ သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားပြီး နပ်မှန်အောင်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း(%)မှာ သူတစ်ပါးထံမှ မချေးငှားဘဲ စားသုံးနိုင်ကြသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ရှိခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ ၃၉၉၉/-ကျပ်မှ ၁၀၀၀၀ကျပ်အထိ တင်ရှိနေကြသည်။

အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၂%)ခန့်သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ အသင့်အတင့်ဖြစ်ကာ မိသားစုဦးရေ များပြားကြသည်။ မုဆိုးဖို၊တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၈)စုသည် ဆင်းရဲပြီးထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အရက်နှင့် မူးစိဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အန္တရာယ် အနည်းအကျဉ်းရှိကြောင်းတို့ ဖြစ်သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာအတွင်းရှိ ရွာသားအများစုမှာ သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ကြပြီး အဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးလူငယ်များသည် ကျန်းမာကြပါသည်။ အမျိုး သမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ အသက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာအတွင်း မရရှိနိုင်သော်လည်း (၇)ဖာလုံ အကွာအဝေးတွင်ရှိသော တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ ဆိုင်ကယ်၊ခြေလျင်များဖြင့် အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်ပြီး လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ စောင့်ရှောက်မှုများရရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျန်းမာရေးအတွက်မှာမူ လက်လှမ်းမှီမှုရှိပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်းသည် အသင့်အတင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသား အများစုသည် အခြေခံ အရေးအဖတ်၊အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ အသင့်အတင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲရှိ မူလတန်းကျောင်းတွင် တက်ကြပြီး အလယ်တန်း၊အထက်တန်းကို(၆)ဖာလုံအကွာတွင် အ.ထ.က ချောင်းကျောင်းတွင် ဆက်လက်ပညာသင်ယူ သက်ရောက်ကြပါသည်။ အချို့မှာ အထက်တန်းကျောင်းကို မိုးညှင်းမြို့၊ ဟိုပင်မြို့တို့တွင် သွားရောက်၍ တက်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျေးရွာတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုမှာ နိမ့်ကျနေဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(စ) ကျားမရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ကျေးရွာတွင် ကျား-မရေးရာ ကိစ္စဆိုင်ရာ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျေးရွာ တွင် ကျား-မရေးရာ ဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းအရ ကောင်းစွာ သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆက်ခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။

ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း အဆင့်ရှိ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောကျားလေးအရေအတွက်ထက် နည်းနေသော်လည်း အထက်တန်းတွင် (မ) အရေအတွက်မှာ ကျားအရေအတွက်ထက် ပိုများနေ၍ အမျိုးသမီးများ အတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ် သည်။ သို့သော်လည်းအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးတို့၏ ပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်နည်းလျက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျား-မတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား-မတန်းတူညီမျှမှု ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ် လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း(၅)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ(၁)ဖွဲ့တို့ ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာတွင် မိခင်နှင့်စောင့်ရှောက်မှု၊ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့တို့တည်ရှိပြီး ကျေးရွာအတွင်း လှုပ်ဆောင်ချက်အပိုင်းမှာ အားနည်းနေသည်။ ကျေးရွာတွင် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေများ မရှိပါ။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အရောင်းအဝယ် ပျံ့ကျလုပ်ငန်းများ စသည်ဖြင့် လည်ပတ်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိအဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ အကြားဆက်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာသဘောတရားတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အား နည်းနေကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်သင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် မြေပဲကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးစိုက်ဧက (၇၈၇)ဧက ရှိပါသည်။ သီးထပ်အဖြစ် မြေပဲနှင့်မုန့်ညှင်းကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြေပဲစိုက်ဧကမှာ (၁၅)ဧကရှိပြီး မုန့်ညှင်းစိုက်ဧက (၁၂)ဧက ရှိပါသည်။ မိုးစပါးပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကလျှင် အများဆုံး (၈၀)တင်းထွက်ရှိပါသည်။ ဆောင်းရာသီနှင့်ဧရာသီတွင် ရေရရှိမှု အခက်အခဲရှိသဖြင့် ဧကစပါးစိုက်

ပျိုးခြင်းမရှိပါ။ မြေပဲနှင့်မုန့်ညှင်းတို့ကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး မြေပဲတစ်ဧကလျှင် တင်း(၇၀) ထွက်ရှိ၍ မုန့်ညှင်းတစ်ဧကလျှင် တင်း(၂၀)အထိ ထွက်ရှိကြပါသည်။

တောင်သူလယ်သမားအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမား မလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခ ပိုမိုပေး၍ အလုပ်သမားများကို ငှားရမ်း ရသောကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။ အချို့တောင်သူများမှာ အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်တက်မှုပြဿနာတို့ကို ကျော်လွှာနိုင်ရန်အတွက် စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် ကြဲပက်စနစ် ကိုသုံးကြသည်။ တောင်သူများသည် တစ်ခါတစ်ရံ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကိုလည်း ရင်ဆိုင်ရသည်။ ထို့အပြင် စပါးဖျက်ပိုးကျရောက်သော အန္တရာယ်ကိုလည်း ရင်ဆိုင်ကြရသဖြင့် ပိုးသတ်ဆေး အချို့ကို အသုံးပြုနှိမ်နင်းသော်လည်း ယင်းဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြ သဖြင့် တောင်သူလယ်သမားများအနေဖြင့် ထိရောက်သော ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေး နည်းစနစ်ကို လိုလာ နေကြသည်။

ကျေးရွာအတွင်း ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာ စီးပွားဖြစ်မွေးသူမရှိပါ။အနည်း ငယ်မျှသာရှိပြီး ဒေသအတွင်းရှိ ဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးကြသည့် အိမ်ထောင်စုသည် အနည်းငယ်မျှသာရှိပြီး စီးပွားရေးအဖြစ်မွေးမြူခြင်းမရှိပါ။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွား တတ်သော တိရစ္ဆာန်ရောဂါများမှာ အထူးအဖြင့် ကြက်လည်လိမ်ရောဂါ၊ ကြက်နာကျ ရောဂါတို့ အဖြစ်များပြီး ရောဂါကြောင့် သေဆုံးပျက်စီးမှုများရှိတတ်သည်။ အကြောင်းမှာ မြို့နယ်ဦးစီးမှ နည်းပညာပံ့ပိုးမှု အားနည်းခြင်း၊ မွေးမြူရေးနည်းစနစ် ပညာပေးသင်တန်းများ မရှိခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေးဆိုင်ရာအဟန့်အတားများအနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးချဲ့ရန် ချေးငွေကို အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ခြင်း၊ရွာထဲမှ ငွေချေးသူများထံမှ ချေးငှားလျှင် အတိုးနှုန်းမှာ မြင့်မားတတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းအတွက် ရေမြေနေရာအဆင်မပြေသော်လည်း ချောင်း၊မြောင်း၊အင်း၊အိုင်ပေါများသော ကြောင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းအတွက်မှာ အသင့်အတင့်အဆင်ပြေကောင်းမွန်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများမရှိပါ။အခြားဝင်ငွေလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စား၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ဈေးရောင်း၊ အစိုးရဝန်ထမ်း၊လုပ်ငန်းတို့ဖြစ်သည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့်အမျိုးအစားအလိုက် အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စား အလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီနှင့် ရိတ်သိမ်းရာသီတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်သည့် အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်ဝင်ငွေ မမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ ဆံပင်အလှပြင်၊ မိတ်ကပ်အလှပြင်၊ ကွန်ပျူတာ၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ ကားပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်လျော့စသည်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သည် အရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ် နိမ့်ကျ၍ သင်တန်းစရိတ်အကုန်အကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်အတွက် ငွေကြေးအတတ်နိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် မြေပဲစိုက်ခင်းများအပေါ် မှိုကျရောက်မှု အန္တရာယ်နှင့်ကြုံရတတ်သည်။ ထို့ကြောင့်မှိုရောဂါကျရောက်မှုဘေးကို ကာကွယ်ရန်အတွက် မှိုသတ်ဆေး၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် အခြား ဓါတုမြေဩဇာများ သုံးစွဲမှုများပြားလာသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူလယ်သမားများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတုမြေဩဇာ စသည်တို့ကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားလာသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုများမှာလည်း ပလတ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာရှိ တောင်သူလယ်သမားများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ငွေကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ပြား(၄၀)၊ တစ်ဧကလျှင် (၁၅၀၀၀၀)ကျပ်ဖြင့် ထုတ်ချေး ကြပါသည်။ အများဆုံး(၁၀)ဧက အထိ ချေးယူနိုင်သည်။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လျှင်(၇)ဦးစီ ဖွဲ့စည်းထားပြီး စည်းကမ်းအသင့်အတင့် တင်းကြပ်လျက်ရှိပါသည်။ အချို့သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ငွေတိုးချေးသူထံမှ အတိုး(၅)ကျပ်မှ (၁၀)ကျပ်အထိ အတိုးနှုန်းဖြင့် ချေးယူကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအတွင်း တောင်သူလယ်သမားများအတွက် သမဝါယမ အဖွဲ့အစည်းများလည်းရှိပါသည်။ သမဝါယမ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဖွဲ့လျှင်(၇)ဦးစီဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားပြီး လယ်သမားတစ်ဦးလျှင် ကျပ်(၅၀၀၀၀)ဖြင့် အတိုးနှုန်း(၁.၅)%နှုန်းဖြင့်(၁၂)လအထိ ချေးယူကြရသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ(စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး)စသည်အတွက် အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ချေးယူကြပြီးကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက်များပြားကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အကြွေးတင်ရှိမှုအနေအထားကို

လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ ပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေးယူထားကြပြီး အကြွေးငွေ(၅၀၀၀၀)ကျပ်မှ(၈၀၀၀၀)ကျပ်အထိ ချေးယူထားကြောင်းသိရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာအတွင်းရှိ မူလတန်းကျောင်းမှာ အလျား(၈၀)ပေ၊အနံ(၃၀)၊(၈၀)ပေ အရွယ်ရှိ သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေအခင်းကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားပေးသည်။ စာသင်ကျောင်းမှာ ရွာ၏ အလယ်တွင်တည်ရှိပါသည်။ ရွာသားအားလုံးမှာ ရေးတတ်၊ဖတ်တတ်ကြသည့် အဆင့်တွင်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းအောင်ရာခိုင်နှုန်းလည်း မြင့်မားပါသည်။ ကျေးတွင် မူလတန်းပြ ဆရာ/မ (၆) ဦးရှိပြီး ကျောင်းသုံးပရိဘောဂမှာ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျောင်းဖွင့်ရာသီတွင် မူလတန်းကျောင်းများ အတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို အခမဲ့ပေးပို့လျှက်ရှိပါသည်။ ကျောင်းအတွင်း KG နှင့် မူကြိုအတန်းများကိုလည်း ဤကျောင်းတစ်ကျောင်းထဲတွင်သာ ထားရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ကျေးရွာနှင့်(၇)ဖာလုံအကွာတွင် တိုက်နယ်ဆေးရုံရှိသောကြောင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုအတွက်မှာ လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။

သောက်သုံးရေအတွက် တွင်းရေများကိုသာ သုံးစွဲကြပါသည်။ မိုးနှင့်ဆောင်းတွင်း ရေလုံလောက်မှုရှိသော်လည်း နွေရာသီတွင် ရေမလုံလောက်မှုပြဿနာနှင့် ကြုံတွေ့ရပါသည်။ အကြောင်းမှာ ရေတွင်း၊ရေကန်များနည်းပါးခြင်း၊ ရေတွင်း၊ရေကန်များတည်ဆောက်ရန် ကျေးရွာအတွင်း ရန်ပုံငွေများမရှိခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်းလုံများဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ယင်းကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများနည်းပါးသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာမှာ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသား/သူများအတွက် အသုံးပြုရန်လွယ်ကူပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေ အနားယူနိုင်မည့် နေရာအနေအထား သီးသန့်မရှိပါ။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များသည် ကျေးရွာရှိလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း (ရှမ်းနီ)ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအကဖြင့် ဆက်စပ်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ သီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်းမရှိပါ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာအတွင်းရှိလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ထော်လာဂျီ၊ နွားလည်း၊ ဆိုင်ကယ်များကို မောင်းနှင်ကြသည်။ ရေကြောင်းလမ်းခရီးအသုံးပြုမှုမရှိပါ။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၄၃)စီးနှင့်စက်ဘီး(၁၀)စီးတို့ကို အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးမှာ လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့် မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြု နိုင်ကြပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု အခြေအနေတွင် တည်ရှိ ပါသည်။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိသောကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုအတွင်း အဆင် ပြေချောမွေ့စေသည်။ ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များအတွက် လိုအပ်သလိုဆက်သွယ်သိရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ တွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ်များ သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေများ

ကျေးရွာတွင် လူငယ်ပညာတတ်များရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏(%၀မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များအားလေ့ကျင့်သင်ကြားပြေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ် များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျ အားဖြင့် ကောင်းမွန်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း စာသင်ကျောင်းနှင့်ပံ့ပိုးမှုများမှာလည်း လက်ရှိ ပညာရေးအနေအထားများအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်ယာမြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီမြေဩဇာ အသင့် အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ တောင်သူများသည် လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့် ဆောင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးရန်အတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည်။ ကျေးရွာတွင် သုံးဆယ်ရေလှောင်တံများမရှိသောကြောင့် နွေစပါး စိုက်ပျိုးမှုမရှိပါ။ ကျေးရွာသည် ဟိုပင်၊ မိုးညှင်းမြို့တို့ကို ကားလမ်းဖြင့် ကူးသန်းသွားလာနိုင်သည်။

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိသဖြင့် ဒေသထွက်ကုန်များကို များကို အချိန်မှီတင်ပို့ ရောင်းချနိုင် ခြင်းမရှိပါ။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရန်အတွက် ဈေးကွက်ရှိသော်လည်း ကြက်၊ ဝက်၊ နွားတို့ကို တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အခွင့်အလမ်းမည်းပါးသည်။ မွေး/ကုဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်း ဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုကိုလည်း တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိသောကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို အဆင်ပြေချောမွေ့စေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီ အသုံးပြုနိုင် ကြပါသည်။ အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်း အချက်အလက် အတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာတွင်းရှိလယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြား သယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။ လယ်ယာမြေ ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများသည် အထွက်နှုန်းတိုးမြှင့်အောင် အားစိုက်ဆောင်ရွက်ရပေမည်။

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးအတွက်ကျရောက်တတ်သော ဖျက်ပိုးများ၏ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ရန် ပိုးသတ်ဆေးများကို အသုံးပြုကြသော်လည်း အချို့သော ဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ် ဆေးအချို့ကို ခုခံနိုင်စွမ်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနှင့်ပတ်သက်သော မြို့နယ်စိုက် ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အကောင်အထည်ဖော်ပေးသော အစီအစဉ်များမရှိသေးပါ။ တောင်သူလယ်သမားများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေး ကျင့်သုံး နိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာနှင့်အထောက်အပံ့များ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာမှ အိမ်တွင်းမှု ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရန် အတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက် ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ၊ အထိအတွေ့တို့အားနည်း ပါသည်။

(၆) ပန်းတိုင်နှင့်မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့်ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

(က-၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း၊ အသက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်စေရမည်။

(က-၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် လမ်းတံတားနှင့် လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှု ကောင်းစေရမည်။

(က-၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အုပ်စုဖွဲ့စည်း၍ ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအတွက် လာမည့်နှစ်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း စီမံခန့်ခွဲမှုဒ ယန္တရားများ တိုးတက်လာစေရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

(ခ-၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း သင်တန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ အရင်းအနှီးရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့်ချိတ်ဆက်မည်။အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် အတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ သင်တန်း တက်ရောက်ထားသူကတဖန် ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသောနည်းပညာများကို မျှဝေပြီး မိမိကိုယ်တိုင် ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုကာ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေပါမည်။

(ခ-၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ဇာထိုး၊ပန်းထိုး၊ ယိုနှင့်မုန့်လုပ်နည်း၊ဆံပင်ညှပ်၊စက်ပြင်၊မော်တော် ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသောသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်း သားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမည်။

(ခ-၃) ကျေးရွာအတွင်း ကျေးရွာလမ်းနှင့် ကျေးရွာဈေးဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ အခြေခံ အဆောက်အအုံများတိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ ကျေးရွာရှိ လူမှု အဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမို ရရှိတိုးတက်လာစေရန် တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

အစိုးရမူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံ တော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံ ချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် မြေပဲ၊ မုန့်ညှင်းတို့ကို သီးထပ်အဖြစ်စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများ၏အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်မှာ ကောက်ပဲသီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိရောက်စွာဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူလယ်သမားများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးနှင့် ဝင်ငွေ လျော့နည်းမှုဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာအသုံးပြုပုံများအပါအဝင် ရောဂါပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေး နည်းပညာ ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဦးစီးဆောင်ရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များချမှတ်ပြောင်းလဲသင့်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားများနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့် ချေးငွေများလိုအပ်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်ဒေသနှင့် အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်သည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်အမြတ်အစွန်းရရှိရန် လူငယ်နှင့်အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ဈေးကွက်၊သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုနည်းသည့် ကျေးရွာများမှ အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးသက်ရောက်ဖြစ်ထွန်းစေမည့်လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါတွင်အဆင်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးအထောက်အကူပြု အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

(ဂ) စီမံကိန်းစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်အဖြစ် သဘောပေါက်နားလည်နိုင်မည့် ဖော်ထုတ်ချက်များဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်စီမံချက်များသည် (၅)နှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင် ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များရောက်ရှိရန်ပါဝင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကအချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုသည်(၅)နှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့် ကာလတွင် ဖော်ထုတ်ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြပါသည်။ စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ကျေးရွာလူထုသည် (၂)နှစ်၊(၃)နှစ်တာစီမံချက်ကာလများအတွက်

မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ခဲ့ကြသော်လည်း (၅)နှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ကြရမည်။ ဤသို့ဖြင့် (၅)နှစ်တာကာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း၏ ဗျူဟာမြောက်ဘောင်အတွင်းနှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကိုမည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ဦးစီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဆိုင်ရာအရ ခွဲခြားခြင်း (Functional classification)နှင့်စီးပွားရေး အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက် ရောက်မှုဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)- ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

-ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်ပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန် မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့က တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့များ၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ တချို့ ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။

ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့ခွဲများကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်			
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး (လမ်းတံတားကောင်းမွန်လာစေရေး)				
	၁။ ကွန်ကရစ်ကာတုံး ကာရံ၍ သဲကျောက်လမ်းခင်းခြင်း	၁	-ရန်ပုံငွေလိုအပ် လုပ်အားလိုအပ် နည်းစနစ်လိုအပ်	ကျေးလက် ဦးစီး
ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး				
သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိရေး				
	၂။ ကျေးရွာတွင်သောက်သုံးရေ ကိစ္စအဆင်ပြေစေရေး	၅	- ပုဂ္ဂလိက အလှူရှင် ကျေးလက်ဒေသအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း - ကျေးရွာလူထုထံမှ ပူးပေါင်းပါဝင်ရယူခြင်း	ကျေးလက် ဦးစီး
လျှပ်စစ်ဓါတ်အားသုံးစွဲရေး				
လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး				
	၃။ မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး	၂	- ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းရန် - မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရန်	ကျေးလက် ဦးစီး

ပညာရေး

ကလေးပညာရေးဖွံ့ဖြိုးရေး

၄။ ကျေးရွာ၏ပညာတတ်
မြောက်မှုတိုးတက်ရေး

၇

-မိုးရေလျှောက်ကန်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရေသန့်စက်များ
တပ်ဆင်ပေးခြင်း

-ကလေးအားကစားကွင်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း

ကျန်းမာရေး

ကျန်းမာရေးတိုးတက်လာစေရေး

၅။ ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ
တိုးတက်လာစေရေး

၆

- ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်အသုံးပြုရန်
တိုက်တွန်းခြင်း
-ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ
ပြုလုပ်ပေးခြင်း

လူငယ်ယဉ်ကျေး

မှုအားကစား

လူငယ်များစွမ်း

ဆောင်ရွက်တိုး

တက်စေရေး

၆။ လူငယ်များအား
စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးရေး

၁၀

-အခြေခံခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်း
-အဖွဲ့အစည်းစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း
-ဆက်ဆံရေးနှင့်ပံ့ပိုးမှုတိုးတက်လာစေရေးသင်တန်း

ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း

ချေးငွေလက်လှမ်းမှီရေး

၇။ သင့်တင့်သောအတိုးနှုန်းဖြင့်
ကာလရှည်ချေးငွေပေးနိုင်မည့်

၃

-စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများဆက်သွယ်မှုများရရှိရန်
-ဈေးကွက်နှင့်သတင်းချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှုပြုလုပ်ခြင်း

အဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ရေး

- မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ထုတ်လုပ်ရေး နည်းပညာသင်တန်း
- စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာသင်တန်း(ရောဂါနှင့်ပိုးမွှား)
- ဈေးကွက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်ဈေးကွက်သို့ တက်လှမ်းခြင်း

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ

အခြေခံအဆော

က်အဦးနှင့်နည်း

ပညာသင်တန်း

၈။စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာဗဟုသုတ၊ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်ရေး

၄

- စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှုများရရှိရန်
- ဈေးကွက်နှင့်သတင်းချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှုပြုလုပ်ခြင်း
- မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ထုတ်လုပ်ရေးနည်းပညာသင်တန်း
- စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာသင်တန်း(ရောဂါနှင့်ပိုးမွှား)
- ဈေးကွက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်ဈေးကွက်သို့ တက်လှမ်းခြင်း

မွေးမြူရေးကဏ္ဍ

ဈေးကွက်နှင့်န

ည်းပညာသင်တ

န်း

၉။မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာတိုးတက် ရေး

၈

- ဈေးကွက်သဘောတရားနားလည်မှုစွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး
- လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်အားနားလည်မှုစွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး
- မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာပေးသင်တန်း

အခြားဝင်ငွေရလှ

ပ်ငန်းများ

သင်တန်း၊စီးပွား

ရေးလုပ်ငန်းများ

နှင့်ချိတ်ဆက်ခြ

၁၀။အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပြားလာစေရေး

၉

- ဒေသတွင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ ကျေးလက် (အလှပြင်၊စက်ပြင်၊ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ယိုနှင့်မုန့်မျိုးစုံ၊မိုဘိုင်းဖုန်းပြင် ဦးစီး)သင်တန်း

င်း			-Business Deve-Lopment သင်တန်းများနှင့် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာနည်းပညာသင်တန်းများပေးခြင်း	
အုပ်ချုပ်ရေးက ဏ္ဍတိုးတက်ရေး				ကျေးလက် ဦးစီး
	၁၁။အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင် ရာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	၁၁	-ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း -ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း -အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း -ခေါင်းဆောင်မှု ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းစီစဉ်ခြင်း -အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း	
မူးယစ်ဆေးဝါးတို က်ဖျက်ရေး	၁၂။လူငယ်များအား စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးခြင်း	၁၀	-လူငယ်များအားအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းထူထောင်ပေးခြင်း -ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်း အခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁။ ပို့ဆောင်ရေးအခြေခံအဆောက်အအုံများ တိုးတက်လာစေရေး	၁	—	—	—	—	—
၂။ မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရေး	၂	—	—	—	—	—
၃။ သင့်တင့်သောအတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည် ငွေချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး	၃	—	—	—	—	—
၄။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာဗဟုသုတ ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်ရေး	၄	—	—	—	—	—
၅။ ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေကိစ္စအဆင် ပြေစေရေး	၅	—	—	—	—	—
၆။ ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက် လာစေရေး	၆	—	—	—	—	—
၇။ ကျေးရွာ၏ပညာတတ်မြောက်မှုတိုး တက်ရေး	၇	—	—	—	—	—
၈။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာတိုးတက်ရေး	၈	—	—	—	—	—
၉။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြား လာစေရေး	၉	—	—	—	—	—
၁၀။ လူငယ်များအားစွမ်းဆောင်မြှင့်တင်ပေးရေး	၁၀	—	—	—	—	—

၁၁။အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ
စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး

၁၁

(င) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပေးစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ အဖြစ် ကိုးကားရန်ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက် နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တချို့စီမံချက်များ ကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများ ထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသောရည် ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထား ခြင်းမရှိပါ။(ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု ၂ ပမာ-လုပ်အားသဲ၊ကျောက်၊ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

(ဇ) စီမံကိန်းစီမံချက်နှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနည်းလည်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသောပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိစေရန်ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုကငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကာလ ဖော်ထုတ်ဦးစားပေးတန်းစီ ခဲ့ကြသည်။စီမံချက်များသည်မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်သုံးနှစ်ကာလ စီမံချက်များအတွက် ကျေးရွာလူထုကငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကာလ ဖော်ထုတ် ဦးစားပေးတန်းစီ ခဲ့ကြသည်။စီမံချက်များသည်မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်ကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော် လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တလျှောက်လုံး တွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံချက်များကို ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ရာတွင် လူထုအင်အားလိုအပ်ပါသည်။

(ခ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များဦးစားပေး ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲ ရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေး စီမံချက် လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		
				ငွေလုံး ငွေရင်းအ သုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	ပို့ဆောင်ရေးအခြေခံအဆောက်အဦး တိုးတက်လာစေရေး					
၂	မဟာဓါတ်အားလိုင်နှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရေး					
၃	သင့်တင့်သောအတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည်ငွေချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး					
၄	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာဗဟုသု တ၊ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်ရေး					
၅	ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေကိစ္စ အဆင်ပြေစေရေး					
၆	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး					
၇	ကျေးရွာ၏ ပညာတတ်မြောက်မှု တိုးတက်ရေး					
၈	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာတိုးတက် ရေး					

၉	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြား လာစေရေး					
၁၀	လူငယ်များအား စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး					
၁၁	အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်မြှင့်တင်ရေး					
၁၂	လူငယ်များ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင် ပေးခြင်း					

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့ကကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။

လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်းလယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာအကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာမြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနကတာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအားစနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာရည်ရွယ်သည့် အတိုင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင်ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့ကမိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့်အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊

- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသောအခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည်(၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကိုပြုစုပြင်ဆင်ပြီးသက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများကျေးရွာသူ/သားများပြုပြင် ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီအထောက်အပံ့များစသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကိုဘက်စုံရှုထောင့်မှပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကိုအောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သောအခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ)နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်မည့် အစဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာဆောင်ကျဉ်းခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၃	၄	၇	၂
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၂	၁၅	၂၇	၈
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၉	၁၆	၃၅	၁၁
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၂၉	၂၆	၅၅	၁၇
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၉၇	၁၀၀	၁၉၇	၆၁
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂	၁	၃	၁
စုစုပေါင်း လူဦးရေ - ၃၂၄		၁၆၁	၁၆၄	၃၂၄	၁၀၀
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၆၀		တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၅.၄			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ၁၅နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ်ထိအလုပ်လုပ်နိုင်သူ ၆၁%၊ ၁နှစ်အောက်နို့စို့အရွယ် ၂%၊ ၅နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ မူလတန်း ၁၁%၊ ၁နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်ကလေးငယ် ၈%၊ ၉နှစ်အထက်မှ ၁၅နှစ်အထိ ၁၇%နှင့် ခြောက်ဆယ်နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အို ၁%သာရှိပြီး စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု ၆၀အိမ်ထောင်စုနှင့် တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှ လူဦးရေမှာ ၅ဦးနှုန်းရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ် အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄၈		၃၂		လယ်လုပ်ငန်း
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၁၇	အခင်း၊လယ်လုပ်သူ
၂	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၃	ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၃	ဆန်စက်
၆	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-		-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၇	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁			-	ပန်းရံလုပ်ငန်း
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				-	
၈	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လူ ပံအား		
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၁၀	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁				ဈေးဆိုင်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၁	ဈေးရောင်း
၁၁	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၁၂	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၃	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၁၄	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၆	ပညာရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လူ ပံအား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၁	ဆရာမ-၁ဦး
၁၇	ကျန်းမာရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၈	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၉	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၀				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၅	ကျပန်းလုပ်သား
၂၀	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				-	
	စုစုပေါင်း	၆၀		၃၂	၂၇	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၂၀၀၀	

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား					သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်မှုမရှိပါ။
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၀၀၀	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၂၀၀၀	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား					မရှိ
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	မရှိ

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်အားခ အများဆုံးကျား ၅၀၀၀၊မ ၄၀၀၀နှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်အားခအနည်းဆုံး ကျား ၄၀၀၀၊မ ၃၀၀၀ ရရှိပြီး ငါးလုပ်ငန်းလုပ်အားခအများဆုံး ကျား ၅၀၀၀၊မ ၄၀၀၀နှင့် ငါးလုပ်ငန်းလုပ်အားခအနည်းဆုံး ကျား ၃၀၀၀၊မ ၂၀၀၀ရရှိပြီး ဈေးရောင်းလုပ်အားခ အများဆုံး ကျား ၅၀၀၀နှင့် မ ၄၀၀၀ရရှိပြီး ဈေးရောင်းလုပ်အနည်းဆုံး ကျား ၃၀၀၀၊မ ၂၀၀၀ရရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၇၈၇	သင့်	မရ	ရေရရှိသည့်နေရာ
ယာမြေ /တောင်ယာ				
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	-			
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ မြေ	-			
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-			
စားကျက်မြေ	-			
ပလပ်မြေ	-			
အခြား	-			
စုစုပေါင်း	၇၈၇			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရေရရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေလယ်ဧက (၇၈၇)ဧကရှိပြီး မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ၎င်းလယ်မြေများအတွက် မိုးရေကိုသာအဓိကအသုံးပြုရသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	ခက်
အခြား ရင်းမြစ်များ	နည်း	ခက်
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	သင့်	လွယ်

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ	လွယ်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တရားမဝင်သစ်စက်များရှိခြင်း၊ ကျွန်းသစ်၊ တမလန်း၊ စကားဝါ စသော သစ်မျိုးစိတ်များ ရှားပါးလာခြင်း၊ သစ်အလွန်အကျွံခုတ်ခြင်းကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးလာပြီး သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များဖြစ်သည့် တောဝက်၊ တောကြောင်၊ တောကြက်၊ ဆတ်၊ ဂျီ၊ ငှက်အမျိုးမျိုးများ ရှားပါးလာပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆောင်းခိုငှက်များလည်း နည်းပါးလာပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၃၀ဧကအထက်	၁၅ဧကမှ ၂၀ဧက	၁၀ဧကမှ ၁၅ဧက	မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်အိမ်	ပျဉ်ဆောင်၊ သွမ်းမိုး	သွပ်မိုး၊ ထရံကာ၊ ပျဉ်ခင်း	ရုံးမိုး၊ ကြမ်းခင်း၊ ထရံကာ
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊ လက် တွန်းထွန်စက်	လက်တွန်းထွန်စက်	ကျွဲ၊ နွား၊ လှည်း	မရှိ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ထော်လာဂျီ၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံး ဘီး	ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီး	ဆိုင်ကယ်	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်၊ ဈေးရောင်း	လယ်၊ ဈေးရောင်း	လယ်၊ လယ်အ ငှား၊ ကျပ်စား	ကျပ်စား
အိမ်ထောင်စု - ၆၀	၄ (၇%)	၁၉ (၃၂%)	၂၈ (၄၆%)	၉ (၁၅%)

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အဆင့်-၁ အဆင်ပြေအိမ်ထောင်စု ၇%၊ အဆင့်-၂ အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စု ၃၂%၊ အဆင့်-၃ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု ၄၆%၊ အဆင့်-၄ အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု ၁၅%

ရှိပါသည်။ အဆင့်၁ အဓိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသည် လယ်၊ဈေးရောင်း၊ဆန်စက်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အဆင့်၂ အဓိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသည် လယ်၊ဈေးရောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊အဆင့်၃ အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းသည် လယ်၊လယ်အငှား၊ကျပ်ပန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊အဆင့်၄ အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းသည် ကျပ်ပန်းလုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ လူတိုင်းသည် လက်ကိုင်တယ်လီဖုန်းကို သုံးစွဲနေကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၇		ချေးယူစားသောက်
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၄		ချေးယူစားသောက်
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	-		-

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အဆင့်(၃)နှင့် အဆင့်(၄) အိမ်ထောင်စုများတွင် ၃လအောက် ၊ (၇)အိမ်ထောင်စုနှင့် ၃လနှင့်၆လအောက် (၄)အိမ်ထောင်စုသည် တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား၊ ချေးယူ စားသောက်၍ ဖြေရှင်းနေရပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု		(၇)ဦး	
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု		(၁)ဦး	
အခြားဒေသသို့ကြွာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု		မရှိ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် ၆၀ရှိပြီး၊ အသက်၆၀နှစ်နှင့်အထက်တွင် ကျား(၂)ဦး၊မ(၁)ဦးရှိပါသည်။စောင့်ရှောက်မှုအပိုင်းမှာ ဆွေမျိုးများဖြစ်ကြသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးချိန်တွင် ချေးယူ စားသောက်ရပါသည်။
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေစိုက်ပျိုးရေး)	လတ်	သစ်တော မြေလွတ်မြေရိုင်းများတွင် စိုက်ပျိုး နိုင်သော်လည်း အခက်အခဲများ ရှိပါသည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့်	တောင်ကျရေများ၍ လယ်မြေများပျက်စီးခြင်း
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်	မိုးခေါင်းသည့်နှစ်တွင် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့ကျခြင်း
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၇	ငလျင်	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၈	မီးဘေး	နိမ့်	မီးသတ်ကားမရှိခြင်း
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	သစ်အလွန်အကျွံခုတ်ခြင်း၊
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	လတ်	လမ်းခရီးမကောင်းခြင်း၊ ငှက်ဖျားဆေး မလုံလောက်ခြင်း
၁၃	တီဘီရောဂါ	လတ်	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဝေးကွာခြင်း
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	လတ်	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများဖြစ်တတ်ခြင်း
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့်	မွေး/ကုဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	လတ်	ကျန်းမာရေး၊ပညာရေး အခက်အခဲရှိပါသည်။
၁၉	အခြား	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ပ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြေပြိုမှု၊မြေဆီလွှာပျက်စီးမှုများမရှိပါ။ သစ်တောပြုန်းတီးမှု၊ ငှက်ဖျားရောဂါ၊တီဗွီရောဂါအနည်းအကျဉ်းရှိပြီး ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်ပွားမှုမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုမရှိပါ။ တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှုများ မြင့်မားပါသည်။ ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု အများဆုံးရောဂါမှာ ရာသီအလိုက်ဖြစ်တတ်သော လည်ချောင်းကွဲ၊လျာနာ၊ခွာနာရောဂါတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများ လာခြင်း
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်းဖြင့် စားဝတ်နေရေးခက်ခဲခြင်း
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူ များ (IDP)	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးချိန် တွင် အခက်အခဲရှိခြင်း
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	လတ်	မူးယစ်ဆေးထိုးအပ်များမှ တဆင့် ရောဂါပိုးကူးစက်နိုင် ခြင်း
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	လတ်	ခုခံအားကျဆင်းရောဂါ၊ တီဗွီ ရောဂါရှိသူများမှ မိသားစု အားကူးစက်နိုင်ခြင်း
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၉	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	လတ်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း
၂၀	ကားသမား	လတ်	တရားဝင်လိုင်စင်မရှိခြင်း
၂၁	အခြား	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လူငယ်များ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုများလာခြင်းကြောင့် လူငယ်များ ထိခိုက်လာပါသည်။ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးချိန်တွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်ပြီး ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု၊ လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းလုပ်သမားများသည် စားဝတ်နေရေးအတွက် အခက်အခဲရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	အမျိုးသမီးအဖွဲ့	၂		၄	၄		၄	သင့်
၂	လူငယ်အဖွဲ့	၂/၃	၁၀	၇	၁၇		၄	သင့်
၃	မီးသတ်အဖွဲ့	၂	၆		၆		၄	သင့်
၄								

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၅								
၆								
၇								
၈								
၉								
၁၀								

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

- (၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။
- (၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။
- (၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

- (၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်
- (၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

- (၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။
- (၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။
- (၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးရေးရာ၊ အပျိုခေါင်း၊ လူပျိုခေါင်း၊ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ (အရံ) ဖွဲ့စည်းထားကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁			
၂			

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၃			
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းမရှိပါ။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင် စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၂	၂၀%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	-	-	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၅	၉%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၂၀	၃၃%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၂၃	၃၈%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၆၀	၁၀၀%	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှုအရ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၆၀ရှိသည့် အနက် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုမှ ၁၂အိမ်ထောင်စုရှိပြီး ၂.၅ဧကမှ ၅ဧကထိ ၉%၊ ၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား ၃၃%၊

၁၂.၅ ဧက အထက် ၃၈% ရှိပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ
၂	ရေလွှဲဆည်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ
၄	အဝီစိတွင်း	ပုဂ္ဂလိက		တနှစ်ပတ်လုံး	ရှိ
၅	လက်ငင် ရေတွင်း	ပုဂ္ဂလိက		တနှစ်ပတ်လုံး	ရှိ
၆	စိမ့်စမ်းရေ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ
၇	ချောင်းရေ	-			
၈	အခြား				

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆည်၊ရေလွှဲဆည်များမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေ အတွက် အခက်အခဲရှိပါသည်။ အကြောင်းမှာ သောက်သုံးရေအတွက် ပြဿနာဖြစ်ရခြင်း အဓိကအချက် မှာ သောက်ရေအတွက် ရေတွင်း(၁)တွင်းသာ ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက် ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ် ချက်
		ယူနစ်	အနည်း ဆုံး	အများ ဆုံး	ပျမ်း မျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၇၉၁	တင်း	၆၀	၈၀	၇၀	၇	၁၂	မြင့်	လတ်	
မြေပဲ	၈၀	တင်း	၃	၁၀	-	၁၀	၂	မြင့်	လတ်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးရန် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာ ငှားရမ်းလုပ် ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ် ဦး ချင်း ပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေ အတွက်	လယ် သမား ဦးရေ	အရေ အတွက်	လယ် သမား ဦးရေ		
ထွန်စက်	၆						
လက်တွန်းထွန်စက်	၄၂						
အစေ့ချ ကိရိယာ							မရှိ
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်							
ရိတ်သိမ်းစက်							
ခြွေလှေ့စက်						၄၈	
ရေစုပ်စက်							
ခြေနင်းရေတင်စက်	-						
မြက်ရိတ်စက်	-						

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ပိုင်ဆိုင်သည့် လုပ်ငန်းသုံး စက်ကိရိယာများမှာ ထွန်စက်နှင့် လက်တွန်းထွန်စက်ကို အဆင့်(၁)နှင့်အဆင့်(၂) ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ထွန်စက်(၆)စင်း၊လက်တွန်းထွန်စက် ၄၂စင်းရှိပြီး ခြွေလှေ့စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင် သူ ၄၈ဦးရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊ မြေဆီဩဇာ)	စိုက်ပျိုးမြေ၏မြေဆီမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။လျှောက်ထားဆဲအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောမြေများတွင် တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ရေရင်းမြစ်	ရေအရင်းအမြစ်မှာ ဆည်၊မြောင်း၊ရေလှောင်တံခံများ မရှိသောကြောင့်မိုးရေကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	နွားချေး၊ဆန်စက်မှ စပါးမှော်၊မြေပဲပင်၊ပဲပုတ်ပင်များမှ သဘာဝမြေဩဇာ ရရှိပါသည်။
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	ဟိုပင်နှင့်မိုးညှင်းမြို့များတွင် အော်ဂဲနစ်၊ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများ ရရှိပါသည်။
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	အစိုးရစိုက်ဘဏ်မှ တစ်ဧက (၁၅၀၀၀)နှုန်းဖြင့် ချေးပေး၊သမဝါယမမှ လယ်သမားတစ်ဦးလျှင် (၅၀၀၀၀)နှုန်းဖြင့်ချေးပေးပါသည်။
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ အားနည်း၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ကောင်းပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသည့်အတွက် သွင်းအားစုဈေးကွက်မြှင့်မား ပါသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသောကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ကုန်သွယ်မှု နှောင့်နှေးပါသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိမြေဆီလွှာမှာ အသင့်အတင့်ရှိပြီး လျှောက်ထားဆဲ အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောမြေများတွင် မြေပဲ၊ပဲပုတ်များကို တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ နွားချေး၊ဆန်စက်မှ စပါးမှော်၊ မြေပဲပင်၊ပဲပုတ်ပင်များမှ သဘာဝမြေဩဇာရရှိပါသည်။ ဟိုပင်နှင့်မိုးညှင်းမြို့များမှ အော်ဂဲနစ်၊ ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဦးစီးဌာနတို့မှ စိုက်ပျိုးစရိတ် ချေးငွေရရှိနိုင်ပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	သစ်တောပလပ်မြေတွင် စိုက်ပျိုးနိုင်သော်လည်း အချိန်မရွေးပြန်သိမ်းနိုင်

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
	၍ အခက်အခဲရှိပါသည်။
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	ဓါတ်မြေသြဇာအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု နှောင့်နှေးခြင်း၊ အချိန်မှီမရရှိခြင်း
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	အလွန်နည်းပါးခြင်း
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင်သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှုပြဿနာရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် ခက်ခဲခြင်း၊ ဒေသတွင်ငှားရမ်း၍ မရနိုင်ခြင်း
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	ချောင်းရေနှင့်မိုးရေကိုသာရရှိနိုင်ပါသည်။
စိုက်ပျိုးရေးမလုံလောက်မှု	
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲရာတွင် ကျွမ်းကျင်မှုမရှိခြင်း
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုမှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းသောကြောင့်အလှမ်းဝေးပါသည်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများမရှိခြင်း
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောတောင်မြေများတွင်စိုက်ပျိုးနိုင်သော်လည်း အချိန်မရွေးပြန်သိမ်းနိုင်၍ အခက်အခဲရှိပါသည်။ ဓါတ်မြေသြဇာ အလွန်အကျွံ သုံးစွဲခြင်းကြောင့်မြေဆီများပျက်စီးနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ဘဏ်နှင့် သမဦးစီးဌာနတို့မှ ချေးငွေအချိန်မှီမရရှိခြင်း၊ နောက်နှေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနှား	၂၉	၁၃၅	
နို့စားနှား			မရှိပါ
မြင်း			မရှိပါ
ကျွဲ	၁၂	၅၁	
မြည်း	-		မရှိပါ
လား	-		မရှိပါ
ဆိတ်			မရှိပါ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
သိုး			မရှိပါ
ဝက်	၄၃	၁၀၈	
ကြက်	၃၉	၅၃၅	
ဘဲ			မရှိပါ
နွားနောက်	-	-	မရှိပါ
အခြား	-	-	မရှိပါ
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-		မရှိပါ
ပုဇွန်ကန်	-		မရှိပါ
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-		မရှိပါ
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		မရှိပါ
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		မရှိပါ
အခြား	-		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ မရှိကြပါ။ ကျေးရွာရှိ တောင်သူ (၂၉)အိမ်ထောင်စုသည် ခိုင်းနွား(၁၃၅)ကောင် မွေးမြူခြင်းနှင့် တောင်သူ(၁၂)အိမ်ထောင်စုမှ ကျွဲ(၅၁)ကောင် မွေးမြူကြပါသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ဝက်(၁၀၈)ကောင်နှင့် ကြက်(၅၃၅)ကောင်မွေးမြူ ကြပါသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေရှားပါးလာသောကြောင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူနည်းပါးပါသည်။
ရေရရှိမှု	မိုးရေချောင်းရေ
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးတိရစ္ဆာန်များ လက်လှမ်းမီမှုမရှိ
ချေးငွေ	မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ချေးငွေများမရရှိခြင်း
သွင်းအားစုဈေးကွက်	သွင်းအားစုဈေးကွက်မရှိ
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်မရှိ
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုအသင့်အတင့်ရှိသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ	ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာလုံလောက်မှုမှာ အသင့်အတင့်

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လုံလောက်မှု	ရှိသော်လည်း နည်းပညာနှင့်အရင်းအနှီး နည်းပါးသောကြောင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။
ချေးငွေ	မရှိပါ။
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာအကူအညီမရရှိခြင်း၊ သားပေါက်များနည်းပညာချေးငွေရရှိပါက အောင်မြင်နိုင်
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုမရှိ
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သော အိမ်ထောင်စုမရှိပါ။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	ချေးငွေရရှိနိုင်မှုမရှိခြင်း
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကျွဲ၊ နွား၊ ကြက်၊ ဝက်များတွင် အဖြစ်များသည်
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ မရရှိခြင်း
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	လိုင်စင်လေလံ လက်လှမ်းမီမှုမရှိ
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	အခွန်ဆောင်၍ ဖမ်းရသည်။
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	ချေးငွေရရှိနိုင်မှုမရှိ
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	-	၆		
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၃			ဆန်စက်လုပ်ငန်း
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-			
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၁			ပန်းရံလုပ်ငန်း
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	-			
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)		၂	-	
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၁	၁	-	ဈေးရောင်း
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	-		-	
၁၃	ပညာရေး		၁	-	ဆရာမ
၁၄	ကျန်းမာရေး			-	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ			-	
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ	၁၀	၅		ကျပန်းလုပ်ငန်းလုပ်သူ
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၁၅	၁၅		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ဒေသထွက်ကုန်များရှိခြင်း	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းသောကြောင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရှားပါးခြင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းသောကြောင့် အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါးပါသည်။

ဇယား(၂၃-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
အရင်းအနှီးငွေမရှိခြင်း	လမ်းတံတားမကောင်းသောကြောင့် စားသောက်ကုန်များ သယ်ယူစရိတ် များမြင့်မားသည်။ အရင်းအဝယ်ပြုလုပ်ရန် လုံလောက်သော ငွေကြေး အရင်းအနှီး ထုတ်ချေးမည့်သူ မရှိပါ။
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ ခြင်း	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲပါသည်။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လမ်းမကောင်းသောကြောင့် စားသောက်ကုန်များသယ်ယူ ရာတွင် သယ်ယူစရိတ်အလွန်မြင့်မားပါသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ် ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၄							-		
၂	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင် သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ		၄		၄	၄		၄			
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	-	၂		၂	၂		၂			
	၆ လ အထိ	-									
	၁၂ လ အထိ	-									
	၁၂ လ အထက်	-	၂		၂	၂		၂			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာပြင်ပသို့ ၃လအထိ ကျား(၂)ဦးနှင့် ၁၂လအထက် ကျား(၂)ဦး ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၄
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	-

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာမှ ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်အတွက် ကျား-၄ဦးသည် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်
-----	-------------	----------------------

		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၄	၆၀			√
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)			-	-	-
	- ဘဏ်			-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း(ကိုယ်တိုင်)	၄	၆၀	-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်			-	-	-
- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှာ ငွေကို ကိုယ်တိုင်ပြန်ပို့ကြပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု(၄)အိမ်ထောင်စု ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	မှန်ကန်၊ချောင်းဝ	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ		
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု		
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှု		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်(စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သမချေး ငွေ)	စိုက်ပျိုးစရိတ်	၆လ	၁ကျပ် ၅၀ပြား	ပုံစံ(၇)	ပုံစံ(၇) မရှိခြင်း
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	-	-	-	-	-
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု /ငွေချေးအစီအစဉ်	စိုက်ပျိုးစရိတ်(သမ)	၆လ	၁ကျပ် ၅၀ပြား	ပုံစံ(၇)	ပုံစံ(၇)မရှိခြင်း
ငွေချေးပေးသူ					
အပေါင်ဆိုင်	စားဝတ်နေရေး	အရစ်ကျ	၃ကျပ်	ရွှေ	ရွှေမရှိခြင်း၊စာချုပ်စာတန်း
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ					-
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးစရိတ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးဧရိယာအလိုက် ပုံစံ (၇)ရှိမှသာ ချေးငွေရရှိနိုင် ပြီး အတိုးနှုန်းအနေဖြင့် ၁ကျပ် ၅၀ပြား ပေးဆောင်ရပြီး ထုတ်ချေးကာလမှာ ၆လသာလျှင် ပြန်လည် ပေးဆပ်ရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ တောင်သူလယ်သမားမှားမှ ချေးငွေပြန်လည် ပေးဆပ်ရန်ကို (၃)လ ပိုင်းမှ ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် တောင်ဆိုအပ်ပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်

အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	မြင့်	ခါတ်မြေဩဇာ အလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်	ခါတ်မြေဩဇာ အလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်	ခါတုဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများခြင်း
ရေရင်းမြစ်	လတ်	မိုးရေကိုသာ အသုံးပြုခြင်း
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့်	လျော့တိုက်ငါးဖမ်းခြင်း၊ဆေးခတ်ခြင်း
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ		
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	စနစ်တကျစွန့်ပစ်မှုမရှိခြင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များအနေဖြင့် လယ်သမားများသည် ခါတ်မြေဩဇာ အလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း၊ခါတုဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများခြင်း၊မိုးရေ ကိုသာအသုံးပြုခြင်းများကြောင့် မြေဆီဩဇာများခမ်းခြောက်မှုမှာ အမြင့်ဆုံးအနေအထားကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။တိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများအနေဖြင့်လည်းလျော့တိုက်ငါးဖမ်းခြင်းနှင့် ဆေးခတ် ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းမရှိ ဖမ်းဆီးပစ်ခတ်ခြင်းများကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အနေဖြင့် ၎င်းစွန့်ပစ် ပစ္စည်းများ စနစ်တကျမရှိခြင်းကြောင့် ၎င်းအနိမ့်ဆုံးအနေအထားတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
စာမတတ်သူဦးရေ		၃	၃	၁%
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၂		၂	၀.၈%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၃၄	၂၇	၆၁	၂၄%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၆၉	၅၅	၁၂၄	၅၁%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၈	၃၄	၅၂	၂၀%

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၃	၆	၉	၃%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂	၂	၄	၁%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	၁၂၈	၁၂၇	၂၅၅	၁၀၀%

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာစာမတတ်သူ ၁%၊ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး ၀.၈၊ မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ ၂၄%၊မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ ၅၁%၊အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ ၂၀%၊ အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ ၃%၊ တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ ၁% ရှိပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၂၅	၂၀	၄၅	၄၂%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၂၀	၁၉	၃၉	၃၇%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၄	၁၄	၁၈	၁၇%
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ		၄	၄	၄%

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိကျောင်းတက်နှုန်း မူလတန်း(၅-၉)နှစ် ၄၂%၊ အလယ်တန်း (၁၀-၁၂နှစ်) ၃၇%၊အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား) ၁၇%၊ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ ၄% ရှိပါ ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အထက်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်း	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)		
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်၊အုတ်	
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ	မရှိ ကောင်း	

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အထက်တန်းကျောင်း		
အခြေအနေ						
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)						
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၁	၅	၆			
ကျေးရွာခန့်	-					

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	၆ဦး
တပည့် - ဆရာ အချိုး	
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိပါ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိပါ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မရှိပါ
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာမှာ ကျောင်းနေစရိတ်မတတ်နိုင်မှု ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာများနှင့် ကျောင်း ဆရာ/မ ဦးရေ နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော		√		မိုးတွင်းကာလတွင်အဖြစ်များခြင်း
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		√		မိုးတွင်းကာလတွင်အဖြစ်များခြင်း
၃	ငှက်ဖျား	√			ငှက်ဖျားရောဂါကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှုမရှိပါ။
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ		√		ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ		√		မူးယစ်ဆေးထိုးအပ်များမှ တဆင့်ကူးစက်နိုင်ခြင်း
၆	တီဘီ		√		ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၇	ဆီးချို	√			သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် အဖြစ်များခြင်း
၈	သွေးတိုး	√			သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် အဖြစ်များခြင်း
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)		√		ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု		√		ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	√			ထိခိုက်မှုမရှိပါ။

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ။ ကျေးရွာတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အခြားရောဂါများအနေဖြင့် ပျံ့နှံ့မှု ဖြစ်ပွားမှု နိမ့်သော်လည်း HIV-AIDS လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါမှာလူငယ်များအနေဖြင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုထိုးနှံမှုများခြင်းကြောင့် အမြင့်ဆုံးအခြေအနေကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ	✓		၁လတစ်ကြိမ်
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	✓		၁လတစ်ကြိမ်
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	✓		၁လတစ်ကြိမ်
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	✓		ကိုယ်ဝန်ဆောင်များကို မေးခိုင်ကာကွယ်ဆေး၊ လစဉ်ဆေးထိုးခြင်းရှိပါသည်။
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	✓		ကလေးငယ်များအား လစဉ်ဆေးထိုးခြင်း
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	✓		
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	✓		လစဉ်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှ အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှုနှင့် ကလေးငယ်၏ အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်ရယူပါသည်။
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်	✓		စာသင်ကျောင်းများတွင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လွန်ခဲ့သော ၁၂လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အဆုတ်ရောဂါ၊ ဆုံဆို့ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသဲရောင်အသားဝါ၊ ပိုလီယိုရောဂါ၊ မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း) ဝက်သက်ရောဂါ၊ အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်) အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်များကို လစဉ်လတိုင်း ၁လတစ်ကြိမ်ဆောင်ရွက်မှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်းမာရေးဌာနမှ အာဟာရမှန်များ ၃လ ၁ကြိမ် ၁၂ထုတ် ပေးပါသည်။ ။ ၅နှစ်အောက်ကလေးများအတွက် အာဟာရမှန်ကို ၄ရက်စာ ပေးပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	၇ဖာလုံ		ကျန်းမာရေးမှူး- ၁ သားဖွားဆရာမ - ၄ အရံသားဖွားဆရာမ- ကြီးကြပ် (၁) -၁ ကြီးကြပ် (၂) -၂ တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည်-	မလုံလောက်	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၁မိုင်	မရှိ	ဆရာဝန် - ၁ လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - ၁အရံသားဖွားဆရာ မ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-	မလုံလောက်	
မြို့နယ် ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-	-	
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင်း	-	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင် သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-- ဆေးဝါး-- သိုလှောင်ပုံစနစ်-- အအေးခန်းစနစ်--	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာအတွင်း ဆေးပေးခန်းတစ်ခုရှိပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနသို့သွားလိုလျှင် ၇ဖာလုံခန့်ဝေးပါသည်။ တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ ၁မိုင် ဝေးပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၁၀	ကောင်း	√	√	√	
အဝီစိတွင်း (စက်တပ်)						
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၁၅					
ကန်	-					
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	-					
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-					
အခြား	-					

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြုမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေနှင့်ပတ်သက်၍ နွေ၊မိုး၊ဆောင်း၊၃ရာသီလုံးသုံးစွဲနိုင်သော တွင်းရေ (၄)တွင်းရှိပါသည်။ သောက်သုံးရေနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်နှစ်ပတ်လုံးသုံးစွဲနိုင်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၅၃	အဆင့် ၁၊၂၊၃တွင်သာသုံးစွဲပါသည်။

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ကျင်းအိမ်သာ		
မြေပေါ် အိမ်သာ တောထိုင်	၇	အဆင့်၄တွင်သာ သုံးစွဲပါသည်။
စုစုပေါင်း	၆၀	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုနှင့် ကျန်းမာရေးအထောက်အကူအတွက် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စုမှာ (၅၃)အိမ်ဖြစ်ပြီး အဆင့်၄ အဖြစ် မြေပေါ်အိမ်သာသုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ ၇အိမ်သာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု		√	
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု	√	-	ကျေးရွာရှိ ပရဟိတအဖွဲ့အစည်းများ ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ခြင်း
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု		√	
၅	အခြား (ရှိလျှင်)	√		ကျေးရွာတွင် ဘွဲ့ရလူငယ်လူရွယ်သည် အမျိုးသမီးရေးရာ ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှု လူထုအသိအမြင် ရှိပါ သည်။

ရင်းမြစ်... (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် ကျေးရွာခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးတက်ကြွစွာပါဝင်မှု၊ ခေါင်းဆောင်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိပါသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	မြေသား လမ်း	ဆိုး	၁၂၀၀		√	၇၉၀လုံး
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ဆိုး			√	
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ဆိုး			√	
အခြား						

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုရသော်လည်း မိုးတွင်းရာသီများမှာ အလွန်ဆိုးရွားပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
ကွန်ကရစ်တံတား				-	
ကြိုးတံတား					
ရေပြန်	-				
အခြား(သစ်သား တံတား)	-	ကောင်း	၂၀၀၅	√	√

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် တံတားတည်ရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ သစ်တားတံတား ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	-			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-			
အခြား(အင်းအိုင်၊ရေ ချောင်း)	-	မော်တော်		√

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ - လှေ၊သမ္ဗန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရေကြောင်းသွားလာ အသုံးပြုမှုမရှိပါ။အင်းအိုင် ၊ရေချောင်း ထဲတွင်
မောတော်ဖြင့်သွားလာပါ သည်။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက် လှေ	လှေ၊ သမ္ဗန်	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်က ယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွား လှည်း
အရေအတွက်	-	၉	၁၀	၄၃	၁		-	၂၆

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍
စက်ဘီး(၁၀)စီး၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၄၃)စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၁)စီး၊ လှေ၊သမ္ဗန်(၉)စီး နှင့်
နွားလှည်း(၂၆)စီးရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
----------	-------------	---	-----------------

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	မရှိ		
ဆိုလာစနစ်	၅၅	သင့်	ရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-		
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်			
လေစွမ်းအင်	-		
ဇီဝလောင်စာ	-		
အခြား(ဖယောင်းတိုင်)	၅	သင့်	ရှိ

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ်၊ ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်၊ လေစွမ်းအင်၊ ဇီဝလောင်စာသုံးစက်ကိရိယာများမရှိပါ။ ဆိုလာမီးနှင့် ဖယောင်းတိုင်များကိုသာ အသုံးပြုလျက်ရှိပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုဟ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၉၀	၁၄	၃၈	၆	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ ဖုန်း(၉၀)လုံး၊ ရေဒီယို (၁၄)လုံး၊ တီဗွီ(၃၈)လုံးနှင့် ဂြိုဟ်တုစလောင်း(၆)လုံးတို့ တပ်ဆင်အသုံးပြုထားကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များ အား လက်လှမ်းမီမှု	အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအနေဖြင့် အပန်းဖြေနိုင်သည့် နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှုမရှိပါ။လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှုအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် လည်းအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။အားကစားပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှုမှာမရှိပါ။ရိုးရာယဉ်ကျေးယူထိန်းသိမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ လူငယ်များအနေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတိုးပိုင်းနှင့် နွေရာသီ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ သင်တန်းများကို လူငယ်များမှ ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နေကြသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။စာကြည့်တိုက်နှင့်အင်တာနက်များ လက်လှမ်းမီမှုမှာလည်း အသင့်အတင့်ရှိကြသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
အခြား	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဆက်သွယ်ရေး ဆိုင်ရာအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု၊အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု၊လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်များမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် / သာမန်	၂	၁	၁	၂

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဤကျေးရွာတွင် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေမှာ လူကုန်ကူးမှု၊ ခိုးမှုတို့မှာ သာမန် မျှသာတွေ့ရပြီး မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုမှာ စိုးရိမ်ရသောအခြေအနေရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	လမ်းတံတား					
	• ကျေးရွာတွင် လမ်းတံတားများ မကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်း၊ ရာသီဥတု၊ ကားကြီးများ ဖြတ်ကျွဲ၊ နွား၊ ဝါး၊ ယျဉ်များရှိ ကို စည်းကမ်းမဲ့လွတ်ခြင်း	• သဲ၊ ကျောက်ရှိခြင်း • ကား၊ လှည်း၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ဝါး၊ ယျဉ်များရှိ လုပ်အားများရှိ	• ရန်ပုံငွေမရှိ • နည်းပညာမရှိ • စည်းလုံးမှုမရှိ • ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ချိတ်ဆက်မှုမရှိ	• ရန်ပုံငွေလိုအပ် လုပ်အားလိုအပ် နည်းစနစ်လိုအပ်	- ကျေးရွာတွင်း ရွာလမ်းမကြီးကို ကျောက်ချောလမ်းခင်းရန်
၂	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိရေး					
	• အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းရှားပါးခြင်း	• ကျေးရွာတွင်း စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ မရှိခြင်း၊ ဒေသခံများ အခြေခံပညာအား နည်းခြင်း	• ကျေးရွာတွင်း အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူငယ်များ များပြားခြင်း	• လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းခြင်း	• မြို့နယ်မှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်သို့ အလုပ်ကိုင်သင်တန်းများပေးရန် တောင်းဆိုခြင်း	○ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိရန် မူဝါဒဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုကို တင်ပြ တောင်းဆိုခြင်း
၃	စိုက်ပျိုးရေး					
	• နည်းပညာအသုံးပြုနိုင်မှုအားနည်းခြင်း။	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအားနည်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	• စိုက်ပျိုးရေးဌာနရှိခြင်း။	• ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုမရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း။	- စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ ရရှိအသုံးပြုမှု တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	<ul style="list-style-type: none"> • ပိုးနှင့်ရောဂါကျခြင်း။ • ရေမလုံလောက်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • မကောင်းခြင်း • သဘာဝအရ ရောဂါပိုးမွှားကျနိုင်သည့်အခြေအနေများပေါင်းစုံဖြစ်ပေါ်ခြင်း။ • မိုးခေါင်၊ မိုးမမှန်ခြင်း၊ ဆည်မရှိ၊ မြောင်းမရှိခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများရှိ။ • ဆည်များ၊ မြောင်းများတည်ဆောက်ရန် ချောင်းများတည်ရှိ။ 		<ul style="list-style-type: none"> • စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ နည်းပညာပေးသင်တန်းများ ရရှိရန်ဆောင်ရွက်၊ မျိုးကောင်း မျိုးသန့်များ ဈေးနှုန်းချိုသာစွာဖြင့် ရောင်းချပေးရန် • ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနအကူအညီဖြင့် ရေရရှိအောင်ဆောင်ရွက် 	<ul style="list-style-type: none"> ရန်။ - စိုက်ပျိုးရေးဌာနများမှ တိုးတက်အောင် ကျေးရွာလူထံသို့ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ သင်တန်းပို့ချရန်။ - ဆည်မြောင်းဌာနနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ဆည်များ တည်ဆောက်ခြင်း။
ပညာရေး						
၄	<ul style="list-style-type: none"> • ဆရာ/မ မလုံလောက် 	<ul style="list-style-type: none"> • တင်ပြနိုင်မှုမရှိခြင်း ကျောင်းသားဦးရေ တိုးလာ 	<ul style="list-style-type: none"> ကျေးရွာအတွင်း ပညာတတ်သူရှိ ငှားရမ်းဖို့ ဆရာ/မ 	<ul style="list-style-type: none"> • နယ်မြေငြိမ်းချမ်းမှု မရှိခြင်း၊ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး 	<ul style="list-style-type: none"> • ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး လိုအပ်ချက်များကို 	<ul style="list-style-type: none"> - ပညာရေးဝန်ကြီးမှ အရည်အချင်းပြည့်ဝသော ဆရာ/မ များအား ခန့်ထားပေးရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
		<ul style="list-style-type: none"> ကျောင်းသားဦးရေတိုးလာခြင်း 	<p>များရှိသဲကျောက်၊ဝါး၊ပျဉ်ရှိ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ခက်ခဲခြင်း ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုမရှိ 	<p>တောင်းဆိုခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ လိုအပ်ချက်များ တင်ပြတောင်းဆိုခြင်း 	<p>- ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံတော်စေသည့် ကျောင်းအဖြစ်ဖန်တီးတည်ဆောက်ခြင်း</p>
ကျန်းမာရေး						
၅	<ul style="list-style-type: none"> ငှက်ဖျားရောဂါ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာအားနည်းခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ခြင်ကိုက်ခံရခြုံနွယ်များရှိ၊ရေဝပ်မြောင်းရှိ အခြေခံပညာအားနည်းခြင်း၊ဆေးရုံဆေးခန်းကြောက်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> အမှိုက်များကို စနစ်တကျစွန့်ပစ်၊ ကျန်းမာရေးဌာနမှ ရေဝပ်သောနေရာများကို ခြင်သတ်ဆေးဖြန်းခြင်း ကျေးရွာအနီးတွင် ဆေးပေးခန်းနှင့် တိုက်နယ်ဆေးရုံရှိခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ရေမြောင်းမဖောက်ခြင်း၊အင်းအိုင် မြစ်ချောင်းများမှ ရေကြီးရေလျှံခြင်း အမှိုက်များကို စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ခြင်း အယူသည်းခြင်း၊ ဆေးရုံ၊ဆေးခန်းကြောက်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ရေဝပ်သောနေရာများကို မြေဖို့ခြင်း၊ချုံနွယ်များကို ရှင်းလင်းခြင်း၊ရေမြောင်းများကို ဆေးဖြန်းခြင်း အယူသည်းခြင်းနှင့် ဆေးရုံ၊ဆေးခန်းကြောက်ခြင်းကို ပညာပေးဟောပြောပေးခြင်း 	<p>ရေစီးရေလာကောင်းသော ရေထုတ်မြောင်းကို တူးခြင်း</p> <p>ကျန်းမာရေးပညာပေးနှင့် သင်တန်းများဖွင့်ပေးခြင်း</p>
၆	လူငယ်အုပ်စု					

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	<ul style="list-style-type: none"> မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုပြဿနာ 	<ul style="list-style-type: none"> ရောင်းချမှုများပြားခြင်း၊ဌာနဆိုင်ရာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးလက်လှမ်းမမီခြင်း၊ နိုင်ငံရေးမငြိမ်မသက်ခြင်း၊လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> မူးယစ်ဆေးဝါးဗဟုသုတ ပညာပေးဟောပြောခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုအဖွဲ့ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနည်းပါးခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ရောင်းချသူများ၊ ဓါး၊လက်နက်ကိုင်ဆောင်ခြင်း၊ ကျေးရွာရှိလူထုအင်အား ပါဝင်မှုနည်းပါးခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ ဆေးစွဲလူငယ်များ ကိုဆေးဖြတ်ရန်အတွက် ကျန်းမာရေး ဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> မူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက်ရန် တာဝန်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ဆေးစွဲပြီး၊ဆေးဖြတ်ပြီးသူများကို အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းဆောင်ရွက်ပေးရန်
၇	သောက်သုံးရေရှားပါးမှု					
	<ul style="list-style-type: none"> ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေရရှိမှု မလုံလောက်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ရေတွင်း၊ရေကန်များ မရှိခြင်း၊စက်ရေတွင်းများမရှိခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ရေတွင်း၊စက်တွင်း တူးဖော်ရန်ဖြစ်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း၊ နည်းပညာမရှိခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စက်ရေတွင်း ရရှိရန် 	<ul style="list-style-type: none"> ကျေးလက်ဦးစီးနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ။
- ၂။ ၂၀၁၆ခုစက်တင်ဘာလကကျေးရွာတွင်ကျင်းပခဲ့သောကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊